

Az ismeretkör: Szociális gondoskodás

Kredittartománya: 10 kredit

Tantárgyai: 1) Család-, gyermek- és ifjúságvédelem, 2) A szociálpedagógia elméleti alapjai,
3) A szociális gondoskodás története

Tantárgy neve: A szociális gondoskodás története Szociálpedagógia BA szak Neptun kód: BNSZPD1006	Kreditértéke: 4
A tantárgy besorolása: kötelező	
A tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, „képzési karaktere”: 100 % elmélet	
A tanóra típusa: ea. és óraszám: 1 ea. az adott félévben, Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további (sajátos) módok, jellemzők (ha vannak):	
A számonkérés módja (koll. / gyj. / egyéb): koll. Az ismeretellenőrzésben alkalmazandó további (sajátos) módok (ha vannak): -	
A tantárgy tantervi helye (hányadik félév): 1.	
Előtanulmányi feltételek (ha vannak): nincsenek	
Tantárgy-leírás: az elsajátítandó ismeretanyag tömör, ugyanakkor informáló leírása	
<p>A szociális munka fogalma, meghatározásai, A szabályozott munka világa: a középkori társadalom működési hibái, az egyház szerepe a korai szegénygondozásban; a dologházak. Az ipari kapitalizmus szegényei: a pauperizáció. A szegénység strukturális kezelése: a szocializmus és a keresztény szolidaritás (Rerum novarum kezdetű enciklika) eltérő válaszai. Az angolszász settlement mozgalmak. A szövetkezeti gondolat. A nyugat-európai jóléti állam kialakulása és virágkora.</p> <p>Szociális gondoskodás a 19. századi Magyarországon: a nőegyletek szerepe. Növekvő állami szerepvállalás a szociális kérdésben a századfordulótól a negyvenes évekig: Az újpesti Főiskolai Szociális Telep, az „egri norma”, ill. „magyar norma”. Az Országos Nép – és Családvédelmi Alap (ONCSA). Alternatív karitatív szervezetek a szocializmus idején (SZETA). Az egyházak szerepvállalása a szociális gondoskodás terén (Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Katolikus Karitás, stb.).</p>	
A 2-5 legfontosabb kötelező, illetve ajánlott irodalom (jegyzet, tankönyv) felsorolása bibliográfiai adatokkal (szerző, cím, kiadás adatai, (esetleg oldalak), ISBN)	
Kötelező irodalom: Müller, C. Wolfgang (1992): <i>Hogyan vált a segítségnyújtás hivatássá</i> . T-Twins, Budapest, 174 o. ISBN: 963-7977-54-6 XIII. Leó pápa körlevele (enciklikája): Rerum Novarum. Letölthető: http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=125	
Ajánlott irodalom: Pik Katalin (2004): <i>A szociális munka története Magyarországon</i> . Budapest, 370 o. ISBN: 963-00-8873-8 Gyáni Gábor (1994): <i>A szociálpolitika múltja Magyarországon</i> . Budapest, 32 o. ISBN: 963-8312-13-0 Hámori Péter (2004): <i>ONCSA (Országos Nép- és Családvédelmi Alap). Egy szociálpolitikai és</i>	

építészeti kísérlet Magyarországon 65 év távlatából. In: Országépítő, 2. sz. 5-12. o.
Dr. Pornói Imre (2008): *Bevezetés a szociális gondoskodás elméleti és történeti alapjaiba.* Krúdy, Nyíregyháza ISBN: 9789638731920
Gerencsér László (2003): *Szociálpolitika. Főiskola jegyzet.* Zsigmond Király Főiskola, Budapest, 90 o.

Azoknak az **előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek**(*tudás, képesség stb., KKK 7. pont*) a felsorolása, **amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul**

a) tudása

- Ismeri a szociálpedagógia fogalomkészletét, történetét, elméleteit. Ismerettel rendelkezik a szociálpedagógia gyakorlatáról.
- Ismeri az elmélet és a gyakorlat összefüggését, szintetizálni tudja elméleti és gyakorlati ismereteit.
- Ismeri a szociálpedagógia szintereit, a szociálpedagógiában alkalmazott munkaformákat, módszereket.

b) képességei

- Képes a társadalom működési szabályszerűségeinek felismerésére, azok rendszerszerű elemzésére, a társadalmilag kedvezőtlen helyzeteket létrehozó okok, következmények feltárására és értelmezésére.
- Képes a különböző helyzetű gyermekek, fiatalok és csoportjai, családja, valamint pedagógusai számára szakszerű szolgáltatásnyújtásra a nevelés, oktatás, szabadidő-pedagógia, szociálpedagógia, szociális munka korszerű eszközeivel, továbbá ezeknek a folyamatoknak a tervezésére, kivitelezésére és elemzésére.

c) attitűdje

- Rendelkezik a társadalomtudományi gondolkodás sokszínűségével, azt hitelesen képviseli környezetében.
- A szociálpedagógiai munkáját elkötelezetten, szakmai igényességgel és minőség tudattal végzi.

d) autonómiája és felelőssége

- Képviseli a szociálpedagógia módszereit, ismereteit. Adekvát esetben felelősségteljesen képviseli szakmai szervezeti egységét.

Tantárgy felelőse (*név, beosztás, tud. fokozat*): Dr. Udvarvölgyi Zsolt András, főiskolai docens, PhD

Tantárgy oktatásába bevont oktató(k), ha van(nak)(*név, beosztás, tud. fokozat*): -